

ISKATE

NR 1 # 2013

TEMA: MAFFIA

Läs mer på sidorna 3-27

I ÅR RESER VI TILL KIRUNA

Läs mer på sid 29-31

VEM BLEV ÅRETS LOTTA?

Läs motiveringen på sid 37!

DESSUTOM I DETTA NUMMER:
VÅRENS PROGRAM • KÅRSTÄMMAN
• LOTTORNAS UPPDRAG I MARS •
KÅREN PÅ FACEBOOK • JULFESTEN •
RIKSSTÄMMAN • JULMARKNADEN

*F*årets första nummer djupdyker vi i rätt ner i maffian. Vad är det, var kommer den ifrån, var finns den i dag och vad gör man för att bekämpa den? Dessutom filmer och serier som på olika sett berättar fiction eller sanning om maffian. Trevlig läsning önskar

REDAKTIONEN

ORDET MAFFIA

Maffia är i dag ett samlingsnamn för en organisation eller snarare ett globalt nätverk av kriminella organisationer, som ägnar sig åt inkomstbringande kriminell verksamhet och ekonomisk brottslighet blandad med lagliga affärsområden. Mutor, hot och infiltration av samhällsapparaten och särskilt rättsväsendet är maffians åtgärder som syftar till att den ska få arbeta så ostört som möjligt.

ORGANISATION

Maffians klassiska struktur påminner om relationen mellan clientela och patronus i antikens Rom. Patronus, som betyder "storfader" eller "gudfader" och påminner om en klanhövding. Hans hov, består inte bara av familjen och släktingarna i vidaste mening, utan även av alla dem som frivilligt anslutit sig till "familjen" för att tjäna pengar. De som gått med i maffian och åtnjuter maffians och maffiabossens beskydd har i gengäld förbundit sig att visa honom och andra bossar ovillkorlig lojalitet och ge dessa oförbehållsamt stöd. Denna lojalitet inbegriper att aldrig tjalla och att vara beredd att ta ett fängelsestraff för att skydda bossen och andra som finns högt uppe i maffians hierarki.

FAKTA: MAFFIANS FÖREKOMSTER

Maffiaorganisationer förekommer i många länder. Här omnämns några av de mest mäktiga och inflytelserika i världen:

- Serbiska maffian
- Italienska maffian - (Cosa nostra, Camorra, 'Ndrangheta, Sacra corona unita, Stidda)
- Kinensiska maffian - (Triaderna)
- Colombianska maffian (Medellinkartellen, Calikartellen, Norte del Vallekartellen)
- Japanska maffian - (Yakuza)
- Mexikanska maffian
- Ryska maffian - (Organizatsiya Solntsevskaya bratva, Tambovskaya Banda, Orekhovskaya Banda)
- Albanska maffian
- Tjetjenska maffian (Obshina, Kadyrovtzy)
- Ungerska maffian.

En maffia eftersträvar alltså ett starkt inflytande över politik, myndigheter och den finansiella kapital- och penningmarknaden. Detta är i sig inte sådant som definieras som organiserad brottslighet utan kan lika gärna klassificeras som lobbying, men maffian gör det för att underlätta sin ekonomiska brottslighet och sin övriga kriminella verksamhet.

Begreppet mafia (jmf eng/ita mafia) är mycket gammalt och härstammar från södra Italien där det haft både positiva och negativa betydelser. Ordet är italienskt och får människor att associera särskilt till Sicilien och den ökända Cosa Nostra, samt till dess historia och utbredning i USA.

Den sicilianska adjektivet mafiusu (på italienska: mafioso) kan härröra från arabiska slangordet **mahyas**, som betyder "aggressiv skryt" eller **marfud** som betyder betyder "förkastade". Grovt

översatt betyder det "stoltserande", men kan också översättas som "djärvhet, övermod".

Om man beskrev en man med ordet **mafiusu** i 1800-talets Sicilien menade man att han var en översittare, arrogant men också orädd, initiativrik och stolt man. Om man beskrev en kvinna med den kvinnliga formen **mafiusa** menade man att hon var vacker och attraktiv.

Den allmänna associationen av ordet som olika kriminella hemliga sällskap inspirerades troligen av en pjäs av Giuseppe Rizzotto och Gaetano Mosca från 1863, "I mafiusi di la Vicaria". Orden mafia och mafiusi nämns aldrig i pjäsen. Man använde

troligen orden i titeln för att få en lokal känsla. Pjäsen handlar om ett fängelsegång i Palermo, med egenskaper som liknar maffian. En chef, en invigningsritual och tal om "omertà" (tystnad) och "pizzu" (ett kodord för utpressning pengar). Pjäsen hade stora framgångar i hela Italien. Strax efter att den hade premiär började användningen av termen "maffian" att förekomma i italienska statens rapporter om fenomenet. Ordet användes första gången officiellt 1865 i en rapport från prefekten i Palermo.

Enligt legenden användes ordet mafia första gången i den sicilianska revolten - mot styret av det Capetianska huset av Anjou den 30 mars 1282. I denna legend är Mafia förkortningen för "Morte Alla Francia, Italia Avanti" (italienska för "Död åt Frankrike, Italien Framåt!"). Numera har denna version ratats av de flesta seriösa historikerna.

Ytterligare några teorier om varifrån ordet mafia, (stavat mafia i gamla texter) ursprungligen kommer från:

- **ma'afir** som var namnet på den arabiska stam som härskade över Siciliens huvudstad Palermo på 900-talet.
- arabiskans **mu'afa** som betyder ungefär "beskyddad".
- **mafie** som är ett sicilianskt ord för de grottor i Trapani som brottslingar ofta gömde sig i.
- grekiskans **morphe** (skönhet) under den grekiska ockupationen av Sicilien
- från den toskanska dialekten där ordet mafia alltid haft en negativ betydelse

KÄLLA: WIKIPEDIA

COSA NOSTRA...

...är italienska för "vår sak" och är benämningen på den sicilianska maffian. Grundandet av den sicilianska maffian går det inte att sätta en exakt tidpunkt på. Maffian fanns redan i början på 1800-talet och uppstod eventuellt från för-
män på stora citronodlingar som drev och utpressade sina godsherrar på pengar. Sicilien har en lång och bred historia av ockupationsstyre, vilket lett till att det sicilianska folket

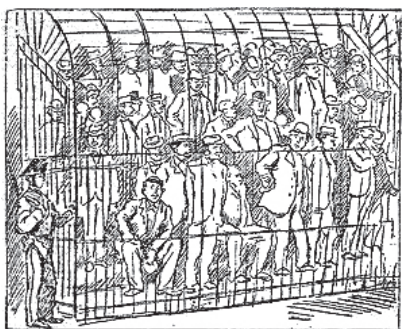
alltid haft en skepsis till den styrande makten. Detta har gynnat den sicilianska maffian, och har gjort att den har kunnat få växa ganska ostört under många år. Du behöver inte tillhöra maffian för att veta att

på Sicilien, så är det lika med dödssynd, att bryta omertàn (tystnad = aldrig tjalla för myndigheter).

URSPRUNG

Ibland anses det att Cosa Nostra har medeltida anor, men mycket tyder på att maffian började framträda kring revolutionerna i mitten av 1800-talet då oredan var total på Sicilien. En del anser att tidiga mafiosi

stödde revolutionerna med vapen för att förstöra polisarkiv med mera.

Organisationen spreds snabbt över västra Sicilien. Exakta spår på hur Cosa Nostra uppkom är svåra att finna. Detta då organisationen är hemlighetsfull, inte har några egna historiska register, de är tvärtom kända för att sprida avsiktliga lög-

ner och många av deras egna har till slut börjat tro på sina egna myter.

Förutom den mest kända Cosa Nostra finns ytterligare grupperingar i södra Italien: Camorran (från Kampanien), 'Ndrangheta (från

När maffiamedlemmar presenterade eller introducerade kända eller blivande medlemmar till varandra använde de uttrycket Cosa Nostra ("vår sak") eller La stessa Cosa ("den samma sak"), som betyder "han är samma sak, en mafioso, som du".

Kalabrien), Stidda (södra Sicilien) och Sacra Corona Unita (från Apulien).

Den sicilianska maffian har använt andra namn för att beskriva sig själv under hela sin historia. Några exempel: "Det ärade samhället" eller La Mano Nera (den svarta handen). Ofta efterlämnade maffiamedlemmar ett svart handavtryck på brottsplatsen. Mafiosi kallas sinsemellan "män av heder" eller "män av respekt".

NUTID

I dag består en stor del av Cosa Nostrans verksamhet av laglig verksamhet över hela världen. Cirka 80 procent av inkomsten från kokainhandeln (man har idag till stor del lämnat heroinhandeln) återinvesteras i de legala verksamheterna. Cosa Nostran är främst verksam i USA, Canada (där de också är stora sen 50-talet), Sydamerika, Tyskland, Holland, Spanien, Australien och även en del i Sydafrika. Cosa Nostran är i dag ett affärsimperium som till stor del lämnat sin våldsamma verksamhet bakom sig. Idag räknar man att Cosa Nostran, 'Ndranghetan och Camorranas kokainhandel, motsvarar fem länders BNP, flera 100 miljarder Euro om året.

I dag, enligt chefsåklagaren i Palermo, finns 94 maffiaklaner på Sicilien som omfattas av 29 mandamenti (distrikt), med totalt minst 3 500 till 4 000

fullvärdiga medlemmar. De flesta är baserade i västra Sicilien, nästan hälften av dem i provinsen Palermo.

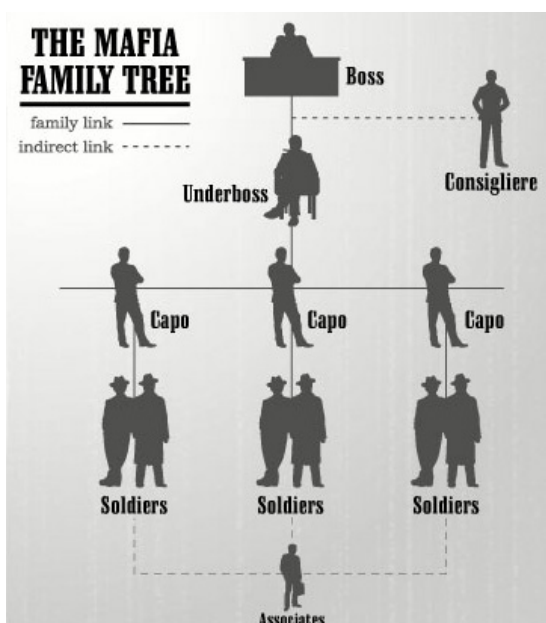
STRUKTUR

Cosa Nostra består av ett hundratal löst sammansatta maffiagrupper, kallade cosche alternativt cosca eller familjer, klaner. Dessa grupper "ansvarar" för en by, stadsdel eller ett område och har våldsmonopol inom detta område. De kallar ofta sig själva som "ärans män" eller "män av heder", allmänheten kallar dem "mafiosi". Under stora delar av Cosa Nostras historia har

familjernas maktapparat varit maktcentran inom Cosa Nostra, sedan 1950 har den så kallade kommissionen bestående av ett antal starka familjeöverhuvuden fått mer makt inom organisationen.

- Capofamiglia - (familjens överhuvud)
- Consigliere - (rådgivare)
- Sotto Capo - (underkommendör)
- Capodecina - (gruppledare)
- Uomini D'onore - ("män av ära")
- Rasi Minapa - ("medhjälpare")

COSA NOSTRAS KLANHIERARKI

Den faktiska strukturen av en viss klan kan variera. Trots namnet decina har de nödvändigtvis inte tio soldater, men kan ha allt mellan 5-30. Vissa klaner är så små att de inte ens har decinas och capodecinas, och även i stora klaner kan vissa soldater rapportera direkt till chefen.

Chefen (boss) för en klan väljs vanligtvis av rangsoldater (även om våldsamma arvsskiftet kan ske). På grund av den begränsade storleken på de flesta sicilianska klaner har chefen för en klan nära kontakt med alla medlemmar, och får inte så mycket privilegier eller förmåner som han skulle i de större organisationerna (t ex en del familjer i New York). Hans ämbetstid är också ofta kort. Val sker varje år, man kan avsättas tidigare för tjänstefel eller inkompetens.

Underbossen utses vanligtvis av chefen. Han är chefens mest betrodda högra hand och vice chef. Om chefen dödas eller fängslas, tar han över som ledare.

Consiglieren (rådgivare) i klanen väljs också årligen. Ett av hans jobb är att övervaka handlingar som chefen och hans närmaste underhuggare gör, särskilt i ekonomiska frågor (t ex förhindra

förskingring). Han fungerar också som en opartisk rådgivare till chefen och medlare i interna tvister. För att uppfylla denna roll måste consiglieren vara opartisk, sakna intressekonflikter och ambition.

Övriga medlemmar i Cosa Nostra kallas **medarbetare**. Det är människor som arbetar för eller hjälper en klan (eller till och med flera klaner) men behandlas inte som riktiga medlemmar. Dessa inkluderar korrupta tjänstemän och blivande mafiosi. Ett intresseföretag anses av mafiosi inget annat än ett verktyg, någon som de kan "använda" eller "ingenting blandat med noll."

Medlemskap i Cosa Nostra är öppen endast för sicilianska män. En kandidat kan inte vara en släkting eller ha nära anknytning till en lagman som en polis eller en domare. Det finns ingen strikt åldersgräns. Pojkar så unga som sexton har initierats. En blivande mafioso är noggrant testad för lydnad, diskretion, hänsynslöshet och skicklighet på spioneri. Han krävs nästan alltid att begå mord även om han inte planerar att ha en karriär som lönnmördare. Skälet att begå mord är att bevisa sin uppriktighet (dvs han är inte en hemlig polis) och att binda honom till tystnad (dvs att han inte kan bryta omertà utan att drabbas av mord själv).

Traditionellt kan bara män bli mafiosi, men på senare tid har det förekommit rapporter om kvinnor som tagit över efter fängslade mafiosi släktingar.

FOTO: MAFIATODAY.COM

Även om klanerna kallas för "familjer", är deras medlemmar oftast inte blodsläktingar. Maffian har faktiskt regler som syftar till att förhindra nepotism. Medlemskap inom maffian är inte ärftligt. De flesta nya chefer är inte släkt med sina företrädare. Mafiosi sätter dock ofta sina söner i skola i

branschen. De har lättare att komma in, eftersom sonen bär sin fars kvalitetsstämpel och är bekant med traditioner och krav från Cosa Nostra.

KOMMISSIONER

Sedan 1950-talet har maffian hållt flera kommissioner för att lösa tvister och främja samarbete mellan klaner. Varje provins i Sicilien har en egen kommission. Klaner är organiserade i distrikt (mandamenti) med tre eller fyra geografiskt närliggande klaner. Varje distrikt väljer en representant (capo mandamento) till sin regionala kommission.

En stor uppgift för kommissionen är att reglera användningen av våld. Till exempel måste en mafioso som vill begå ett mord i en annan klans territorium begära tillstånd av den lokala chefen. Kommissionen verkställer denna regel. Ett mord på en mafioso eller framträdande person (polis, advokater, politik, journalist etc) måste godkännas av kommissionen. Sådana handlingar kan potentiellt störa andra klaner och vara gnistan till ett krig.

Kommissionen tar också upp frågor om arv. När en chef dör eller går i pension, smulas klanens rykte ofta sönder i och med hans avgång. Detta kan orsaka att kunderna överger klanen och vänder sig till angränsande klaner för skydd. Dessa klaner skulle växa kraftigt i status och makt i förhållande till sina konkurrenter, vilket kan destabilisera regionen och orsaka krig. Kommissionen kan välja att dela upp klanens territorium och medlemmar bland sina grannar. Alternativt har kommissionen befogenhet att utse en regent för klanen tills den kan välja en ny chef.

10 BUDORD

År 2007 hittade sicilianska polisen en lista över "de tio budorden" i en maffiaboss gömställe. De tros vara riktlinjer för hur man blir en bra, respektfull och ärlig mafioso.

1. Ingen kan presentera sig direkt till en annan av våra vänner. En tredje person måste göra det.
2. Titta aldrig på vänners fruar.
3. Bli aldrig sedd med poliser.
4. Gå inte på pubar och klubbar.
5. Var alltid tillgänglig för Cosa Nostra för det är en plikt - även om din fru är på väg att föda.
6. Möten måste absolut respekteras.
7. Fruar måste behandlas med respekt.
8. När någon ställt en fråga måste svaret vara sanningen.

9. Pengar kan inte disponeras om de tillhör andra.
10. Människor som inte kan vara en del av Cosa Nostra: någon som har en nära släkting inom polisen, alla med en otrogen släkting i familjen, någon som betar sig illa och inte håller på moraliska värderingar.

MAFFIANS VERKSAMHET

BESKYDDARVERKSAMHET

Sicilianska maffians kärnverksamhet är bland annat beskyddarverksamhet och utpressning. Denna maffiaverksamhet förbises ofta i media, till skillnad från narkotikahandel, då den ofta inte polisanmäls.

Till exempel: Anta en köttgrossist vill sälja lite kött till en stormarknad utan att betala skatt. Varken säljare eller köpare kan vända sig till polis eller domstol för hjälp om något skulle gå fel, som om säljaren levererar ruttet kött eller köparen inte betalar. Lagen övervakar inte avtal på svarta marknaden och

utan medling av lagen kan säljaren lura köparen ostraffat eller vice versa. Om parterna inte litar på varandra, kan de inte göra affärer och de går båda miste om en lönsam affär. Istället kan parterna gå till den lokala maffiaklanen för att övervaka deras illegala affär. I utbyte mot en provision, lovar maffian både köpare och säljare att om någon av dem försöker lura den andre, kan fuskaren räkna med att bli misshandlad eller få sin egendom förstörd. Eftersom maffians rykte är starkt skulle varken köpare eller säljare överväga fusk.

Det uppskattas att den sicilianska maffian kostar den sicilianska ekonomin mer än tio miljarder euro om året genom beskyddarverksamheten. Ungefär 70 procent av sicilianska företag betalar till Cosa Nostra. Månadsbetalningarna kan variera från 200 euro för en liten butik eller bar till 5.000 euro för en stormarknad.

SKYDD MOT STÖLD

Skydd mot stöld är en tjänst som maffian erbjuder betalande klienter. Maffiamedlemmar själva är i allmänhet förbjudna från att begå stöld (även om de i praktiken bara är förbjudna att stjäla från andra inom maffian). I stället ser de till att känna till alla tjuvar och hällare som är verksamma inom sitt territorium. Om någon tjuv skulle vara dum nog att råna klientens affär, skulle maffian spåra upp tjuven, misshandla honom, och om möjligt, återvinna stulna varor.

SKYDD MOT KONKURRENS

Maffian skyddar ibland även affärsmän från konkurrenter genom att hota dessa med våld. Om två affärsmän tävlar om ett regeringskontrakt kan den skyddade be sina

maffiavänner att trakassera rivalen för att få denne att gå ur anbudsförfarandet. I ett annat exempel kan en mafioso agera på uppdrag av en kaffeleverantör och pressa lokala barer att bara köpa hans klients kaffe.

KLIENTRELATIONER

Maffian närmar sig potentiella kunder på ett aggressivt men vänligt sätt, som en dörr-till-dörr försäljare. De kan erbjuda några gratis favörer som lockelse. Om en klient avvisar deras närmanden, tvingas de att tacka ja, ibland genom vandalisering av deras egendom eller andra former av trakasserier. Fysisk misshandel är sällsynt, klienter kan bli mördade för brott mot avtal eller om de pratar med polisen, men inte för att helt enkelt vägra skydd.

KÖPA RÖSTER

En del politiker använder maffian för att få röster i olika val. En mafiosos blotta stöd för en viss kandidat kan vara tillräckligt för att hans klienter, anhängare och medarbetare ska rösta på kandidaten.

En särskilt inflytelserik mafioso kan ta in tusentals röster för en kandidat.

SMUGGLING

Maffian kan ge skydd och investera kapital i smugglingsgång. Smuggling kräver stora investeringar (varor, båtar, besättningar etc.) men få människor skulle satsa sina pengar på kriminella gång. Det är maffian som samlar in pengarna från investerare och ser till att alla parter agerar i god tro. De säkerställer också att smugglarna arbetar säkert. Dock utan att själva engagera sig i själva smugglingen.

RIGGNING AV BUD

Den sicilianska maffian i Italien tros ha en omsättning på 6 500 000 000 euro genom kontroll av offentliga och privata kontrakt. Maffian använder hot om våld och skadegörelse för att finta bort konkurrenter och vinna kontrakt för de företag de kontrollerar.

MORD

Mord utförs nästan alltid av medlemmarna själva. Det är mycket ovanligt att maffian rekryterar en utomstående för ett enda jobb, och sådana människor riskerar att elimineras snart därefter för att de blir överflödiga skulder.

KÄLLA: WIKIPEDIA

KLASSISK MAFFIA I USA

Den amerikanska maffian har sina rötter bland annat på Sicilien (Cosa Nostra), i Kampanien (Camorra) och Kalabrien ('Ndrangheta). Italienska immigranter slog sig ner i New York kring sekelskiftet 1900, och då rådde djungelns lag på New Yorks gator.

Det var först på 1920-talet, när spritförbudet infördes, som maffian fick ett ekonomiskt uppsving. De olika maffiafamiljerna i framförallt New York och Chicago insåg snabbt att stora pengar kunde göras på spritsmuggling. Lönnkrogar växte upp som svampar ur jorden i varenda amerikansk stad där spriten enligt maffians försorg försålles. Samtidigt skedde ett par tekniska landvinningar: bilen och maskingeväret, vilka fungerade bra tillsammans för kriminella gäng i storstadens anonymitet. Att rättsväsendet (polis och domare) stod på maffians lönelista gjorde att verksamheten kunde fortgå utan några problem.

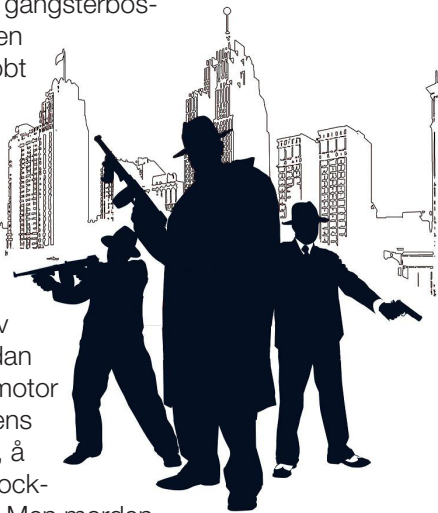
Efter förbudstiden befäste maffian sin position främst genom att ta kontroll över ett stort antal av de amerikanska fackföreningarnas lokalavdelningar, särskilt inom bygg- och transportsektorn.

Chicagos rykte för mord, våld och organiserad brottslighet grundlades långt innan 1920-talets gangsterkrig och gangsterbos-

sen Al Capone. Staden präglades av en snabbt och nästan okontrollerad befolkningstillväxt: under perioden 1870-1930 tiofaldigades befolkningen (från 300 000 invånare till tre miljoner).

Chicago utmärktes av motsatser – å ena sidan var staden en tillväxtmotor utan like, en av världens största industristäder, å den andra hade den också en misär utan like. Men morden

inom den organiserade brottsligheten var bara en liten del av dödsfallen. För att ge ett exempel: 250 yrkeskriminella mördades mellan 1922 och 1926 i olika ligor som slogs om territorier för ölförsäljning i staden, och ytterligare 160 gangstrar dödades av polisen. Men under samma tid mördades även 2 400 andra personer i staden – i bargräl, svartsjukedraman, rån och grannkonflikter.

KÄLLOR: WIKIPEDIA, WWW.SVD.SE/KULTUR, FOF.SE

ÖSTSTATSMAFFIA

Om den grova organiserade brottsligheten i Öst-europa kan kallas för maffia är osäkert, det är svårt att ta reda på om den är så hierarkiskt uppbyggd som den italienska maffian anses ha varit.

Ett kännetecken för sovjetmaffian är att den direkt/indirekt går att kopplas ihop med politik, myndighetsutövning och andra offentliga institutioner i de forna Sovjetstaterna, där den organiserade brottsligheten har ett stort inflytande. Dessutom domineras det privata näringslivet av maffians inflytande, inte minst gäller detta de stora bankerna. Den "ryska maffian" anses vara världens mäktigaste brottssyndikat som använder

extremt mycket våld till skillnad från andra maffior. Det spekuleras mycket i hur oligarkerna har en roll inom den ryska maffian utan direkta bevis. Att sätta ett likhetstecken mellan ryska maffiabossar och oligarkerna är inte helt oriktigt. Dessa få män har till-

skansat sig enorma rikedomar under 90-talet under märkliga omständigheter.

Organiserad brottslighet från Balkan finns även i EU-länder och till viss del även i USA.

Liksom sin motsvarighet på Sicilien bygger den albanska maffian på täta familjeband och alla medlemmar iakttar en strikt tystnadsplikt. Den albanska maffian sägs inte vara en enhetlig organisation med en ledare, utan en vidare krets med flera chefer.

Den serbiska maffian är en allmän beteckning på flera kriminella organisationer i Serbien. Den består av tre större grupper, som i sin tur sysselsätter större och mer löst sammansatta nätverk.

KÄLLA WIKIPEDIA

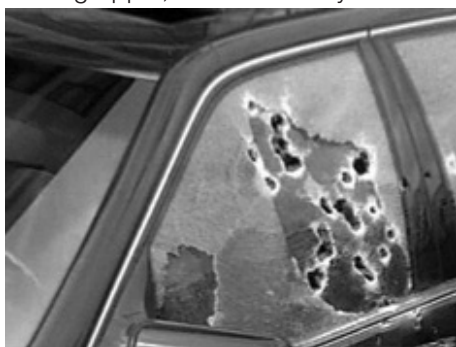

FOTO: RUSSIANONLINE.SE

Å NÅGRA TILL...

JAPANSK MAFFIA

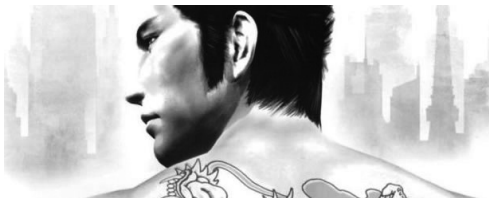

kallas även Yakuzas 893 som syftar på summan 20 i en värdelös hand i ett traditionellt kortspel från 1700-talet. Från 1900-talet äg-

nar man sig åt en enklare brottslighet vars syfte är att manipulera nationell politik, illegal spelverksamhet, beskyddarverksamhet, narkotika och prostitution. Den är pyramidformad med Gudfaderen högst upp, äldre/yngre bror samt barn.

Antalet medlemmar är i storleksordningen 100 000 i ett 20-tal olika Yakuzasyndikat och de kan tillhöra något av världens mäktigaste och organiserade kriminella nätverk som heter Yamuguchi-gumi, Sumiyoshi-kai och Inagawa-kai.

FOTO: GAMECORE.SE

KINESISK MAFFIA

kallas Triaderna vars målsättning var att störta Qing-dynastin i slutet av 1700-talet och den första kallades Tiandihui (Föreningen Himmel och Jord). Nu ägnar man sig i så kallade Chinatowns på global nivå åt penningtvätt, piratkopiering av film och musik, människosmuggling och droghandel. Den största triaden har nästan två

miljoner medlemmar och de mest kända är Sun Yee On, Wo Shing Wo, 14 K, Soi Fong, United Bamboo Gang och Dai Bao.

COLOMBIANSKA OCH MEXIKANSKA MAFFIAN

ägnar sig mest åt droghandel och korruption.

KÄLLA; WIKIPEDIA OCH BOKEN MAFFIA ; DEN KOMPLETTA HISTORIEN (BONNIER FÖRLAG)

MAFFIAN I SVERIGE

Journalisten Lasse Wierup har blivit den som satt ljus på maffian i Sverige, och som i sin och Matti Larssons bok "Svensk Maffia – en kartlägg-

ning av den organiserade brottsligheten" (2007) givit oss kunskaper om vad som försiggår. Boken tar upp de mest etablerade sammanslutningarna under begreppet "gäng" och andra sammanslutningar med organisation och struktur som kan kategoriseras som just svensk maffia.

Begreppet maffia i Sverige används mer som den del av den organiserade brottsligheten som i form av ekonomiska föreningar är beredda att ta till våld för att nå sina syften. Många grupperingar har kommit och gått under åren, men sedan 1990-talet utgörs många av de mer beständiga grupperna endera av kriminella motorcykelklubbar eller av etniskt sammansatta kriminella grupperingar.

MC-GÄNG

Kriminella mc-gäng har medlemmar som förväntas låta klubbens intressen gå före sina egna. Att bära klubbens tatuering och skinnväst med klubbmärket är en självklarhet. Klubbarna är i allmänhet mycket välorganiserade och lojaliteten mot klubben är mycket stor. Att inte "tjalla" är en hederssak och kan i fall det ändå skulle inträffa få mycket allvarliga konsekvenser såsom hot, miss-handel eller mord. Att lämna en klubb brukar vara svårt, ofta omöjligt, då ett medlemskap ibland anses vara livet ut.

De flesta mc-klubbar ser sig som brödraskap, inte kriminella organisationer. I varje fall är det den bilden man vill sprida utåt. Den starka sammanhållningen gör det svårt för polisen att undersöka klubbarnas verksamhet. De håller ihop mot alla fiender och tvekar inte att bruka våld. Däremot kan de vara mycket vänliga och generösa mot dem som inte vill dem något illa. Detta som en strategi för att vinna allmänhetens förtroende. Utåt försöker de kriminella motorcykelklubbarna att framstå enbart som vanliga motorcykelklubbar för killar som gillar att köra motorcykel. Eventu-

FOTO: PUBLICISTKLUBBEN.SE

ell brottslighet begås enligt klubbarna av enskilda personer, inte av klubben. Polisen hävdar däremot att klubbarnas syften enbart är att begå brott.

De kriminella motorcykelklubbarna brukar vara organiserade i nätverk, ofta världsomspännande som till exempel Hells Angels. Dock är varje klubb självständig. Varje klubb har en president som väljs av de andra medlemmarna. Medlemmarna väljs in personligen i klubben av de befintliga medlemmarna. Endast män kan vara medlemmar. Kvinnorna förväntas vara lojala sina män och stödja dem i deras verksamhet. I fall någon medlem skulle hamna i fängelse eller dö förväntas de andra medlemmarna samla in pengar till dennes familj.

För att bli medlem krävs att man först blir "supporter", en så kallad hangaround. Därefter kan man bli provmedlem, så kallad prospect innan man slutligen eventuellt blir invald som permanent medlem. Det hela går således ut på att förtjäna de andras respekt och beundran, oftast genom att begå olika brott. Ofta är det så att hangarounds och prospects får göra "grovjobbet" och ta på sig skulden i fall något går snett, samtidigt som medlemmarna "kammar hem vinsten" och går fria. Ibland förekommer det att hela klubbar kan vara hangarounds och prospects till en annan klubb till exempel Bandidos och då kan hela klubben tas upp som medlem i nätverket samtidigt. Detta är brukligt då man vill etablera sig på en ort där man saknar representation.

I Sverige bedriver ofta de enskilda medlemmarna egna företag. Dessa företag utnyttjas enligt polisen som täckmantel för kriminell verksamhet. I vissa fall förekommer det att organisationen äger företag eller driver ett antal affärskedjor i Sverige och övriga världen, t ex tatuerings- och piercingkedjor, butiker etc.

En typisk verksamhet för mc-gängen är utpressning, torped- och beskyddarverksamhet samt indrivning av skulder. Detta som ett resultat av att det är få som vågar protestera eller vägra betala då gängen är kända för sin våldsamhet och brutalitet. De flesta betalar hellre än att råka illa ut.

I de flesta fall är det privatpersoner och småföretagare som utsätts för dessa brott då polisen har svårt att skydda dessa individer.

En annan verksamhet som är vanlig är smuggling och illegal försäljning av tobak, alkoholdrycker och narkotika. Att bedriva svartklubb i klubblokaler är vanligt. Brott som skattebrott och bedrägerier och urkundsförfalskning förekommer men då främst som en "konsekvens" av den övriga brottsligheten.

Polisen och rättsväsendet har länge haft stora problem med de kriminella motorcykelklubbarna. Deras motvilja att samarbeta med polisen och det faktum att få vågar vittna mot dem på grund av hot och trakasserier har gjort att få personer blivit lagförda. I stället har polisen inriktat sig på att störa klubbarnas verksamhet på olika sätt. Ett sätt har varit att hindra klubbarna att köpa eller hyra lokaler. Detta genom att samarbeta med, eller utöva påtryckningar mot fastighetsägarna med syfte att få dem att inte hyra ut eller sälja lokaler till dem. Man har ofta punktbevakning på medlemmarna vilket har försvårat deras verksamhet. I allmänhet så vet polisen vilka dessa individer är. Husrannsakingar mot klubblokaler och medlemmarnas bostäder är vanliga.

Därutöver förekommer av och till brott som syftar till att "freda" de kriminella grupperingarnas inkomstbringande verksamhet, och det är främst i dessa sammanhang som våldsbrott, snarare än enbart hot, förekommer. Detta har i huvudsak skett i samband med "revirstrider" eller "uppgörelser" med andra kriminella organisationer.

ETNISK ORGANISERAD MAFFIA

Kriminella organisationer med etniska förtecken, av det slag som man förknippar med den traditionella maffian, kommer i Sverige i huvudsak från Balkan-länder, bland annat flera delar av det forna Jugoslavien. Ett exempel med koppling till ett annat Balkanland är Naserligan.

De brottsliga grupperingarna är bland annat inblandade i människohandel, illegal vapenhandel och narkotikahandel. Organiserad brottslighet på Balkan var en följd av det postkommunistiska Jugoslaviens omvandling och de konflikter som detta medförde.

FAKTA: ALCATRAZLISTAN

är en förteckning över de hundra mest aktiva kriminella personerna i Sverige, vad gäller grov organiserad brottslighet och systemhotande brottslighet. Namnet Alcatraz refererar till det beryktade fängelset i San Francisco, USA.

Listan upprättas av Operativa rådet, polisens särskilda organisation mot grov och organiserad brottslighet. Rådet som leds av rikskriminalchefen består av representanter för landets polismyndigheter, Säkerhetspolisen, Skatteverket, Åklagarmyndigheten, Ekobrottsmyndigheten och Tullverket. Namnen på listan är inte offentliga.

I boken Svensk Maffia finns det en lista med ett antal namn som sägs finnas på listan.

ANDRA GRUPPERINGAR

En annan typ av kriminella grupperingar i Sverige är de som bildats av personer som redan dömts för brott, och i många fall kommit att tillbringa tid på samma fängelse. Ett exempel är Brödraskapet.

Även grupperingar som vuxit upp på en och samma ort har förekommit. Exempel är Uppsalligan i början av 1990-talet och senare Original Gangsters i Göteborg och Fucked for life i Stockholms södra förorter.

OHÄLSA

Den bild som personer inom den organiserade brottsligheten gärna visar upp av sitt liv, går ofta ut på snabba pengar och glamoröst festande, och många medier bidrar till att sprida den bilden. Intervjuer med avhoppare och statistiska och medicinska studier har dock visat på en annan, betydligt mindre glamorös bild av vardagslivet som yrkeskriminell. Karolinska institutet kom fram till att dödligheten inom gruppen är jämförbar med dem som diagnostiserats med cancer eller allvarlig hjärt- och kärlsjukdom. En annan uppföljning av 36-åringar kom fram till att de som blivit multikriminella redan som tonåringar hade dött före 36 års ålder i 13 procent av fallen jämfört med en procent av de icke-kriminella. Överdödligheten inom den organiserade brottsligheten beror inte enbart på risken att drabbas av våldsbrott från konkurrerande grupperingar eller rivaler, utan även på missbruksproblem, ständig rädsla, och oftast dåliga sociala relationer. Nästan inga män inom den organiserade brottsligheten har fullt fungerande relationer till sina barn. Ytterst få av de som brottsdebuterat tidigt, men överlevt, orkar fortsätta livet som yrkeskriminell i 40-årsåldern.

KÄLLA WIKIPEDIA, DN

MAFFIAN I STOCKHOLM

FOTO: NYHETER24

I Stockholm har Polisen kartlagt organisationer i det så kallade Novaprojektet. Polisdistrikten har ringat in de grövsta förbrytarna i City, Söderort, Västerort, Roslagen, Norrort, Nacka, Södertörn och Södertälje. Stockholms kriminella nätverk är koncentrerade till de södra och de västra förorterna. De flesta saknar namn och är löst sammansatta, exempelvis de grupperingar som utretts för huvudstadens många värdetransportrån.

Ett undantag är Fucked for Life, FFL, i Tumba. FFL:s hårda kärna består av ett dussintal män i 20-30-årsåldern, svansen av ytterligare 30-40 unga män. Flera av de sistnämnda misstänks nu för sprängningen av en värdetransport i Hallunda.

Även i Södertälje finns ett starkt kriminellt nätverk. Södertäljenätverket består av ett 30-tal män i åldern 20–50 år, varav en stor del dömts för vålds- eller narkotikabrott. Skottlossningen mot Södertäljes polishus kopplas till nätverket. I krogvärlden har ett flertal restauranger övertagits av ett maffialiknande nätverk, även så kallad beskyddarverksamhet; utpressning och bombhot förekommer. Gängmedlemmar har tagit över verksamhet som garderober och som dörrvakter.

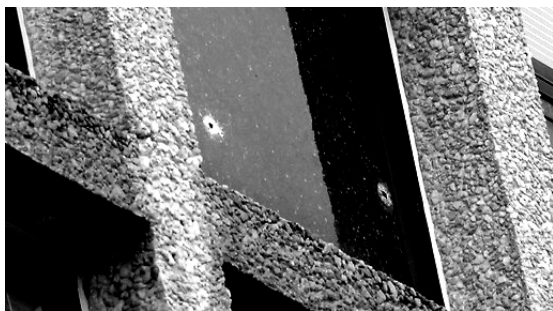

FOTO: NYHETER24

Nyrekryteringen fortsätta i hög takt. Färska studier från Malmö, Göteborg och Stockholm visar att totalt över 1 000 unga tillhör någon form av kriminellt ungdomsgäng.

KÄLLOR: WIKIPEDIA, DN

MYNDIGHETERNA OCH MAFFIAN

Skatteverket har under de senaste två åren specialgranskat svartjobbare. Man ser en ökad koppling till den organiserade brottsligheten. Omkring en tredjedel av svartjobben har en koppling till kriminella gäng, direkt eller indirekt, uppskattar Skatteverket. Och många stora bygg- och transportföretag använder sig i dag av svart arbetskraft enligt Skatteverket. Fast inte medvetet utan indirekt, via underentreprenörer.

Den svarta arbetskraften anlitas ofta genom underentreprenörsföretag där kriminella gäng i vissa fall står bakom verksamheten. Skatteverket vill nu se lagändringar som bland annat gör det möjligt att göra oannonserade besök på arbetsplatser, samt att begära in arbetsgivaravgifter månadsvis på individnivå från företagen. Brottsförebyggande rådet utreder för närvarande möjligheten till oannonserade besök.

Myndigheterna behöver vassare verktyg, annars kommer de kriminella gängen att nästla sig in i samhället. Man vill göra gryningsräder mot mc-gängen.

FOTO: DAGENS JURIDIK

Även Försäkringskassan jagar mc-gäng. T ex kräver de 15-talet medlemmar i mc-gänget Hells Angels på sammanlagt 5,8 miljoner kronor. De har lurat till sig stora belopp och riskerar åtal och fängelse. Kronofogden kräver in pengarna. En framstående mc-medlem misstänks ha lurat till sig det nästan 2,1 miljoner kronor. Det är en omprövning av hans sjukersättning, som han fått i tio år, som Försäkringskassan kräver tillbaka, sedan Skatteverket upptäckt att han haft odeklarerade mångmiljoninkomster utomlands.

Det har varit svårt att kräva tillbaka de pengar som betalats ut fel, då det är svårt att säkra särskilt mycket pengar hos de organiserat kriminella. Polisen har lyckats få de ansvariga dömda till fängelse, men pengarna konsumeras fort och väldigt få har några större tillgångar, som villor och båtar.

KÄLLOR: DN, SVD

SVENSKA GÄNGEN

HELLS ANGELS MOTORCYCLE CLUB

mer känd som enbart Hells Angels, räknas i många länder som en kriminell mc-klubb. Dock är det i Sverige, på grund av

den lagstadgade föreningsfriheten, förbjudet att klassa organisationer som kriminella.

Organisationen startades i USA efter andra världskriget och finns idag spridd över hela världen. Gemensamt för medlemmarna är intresset för motorcyklar av märket Harley-Davidson och en alternativ livsstil. Många medlemmar förekommer i en rad olika kriminella sammanhang såsom utpressning, narkotikahandel samt beskyddarverksamhet och det är vanligt att medlemmarna är kriminellt belastade. Även i Sverige är majoriteten av medlemmarna straffade för brott. Hells Angels är en så kallad "ryggmärkesklubb", en motorcykelklubb där medlemmarna bär västar med iögonfallande märken på ryggen. Västen har klubbens logotyp samt hemklubbens "färger" eller logotyp.

Hells Angels har medlemsavdelningar i 34 länder, prospects och hangarounds runt hela världen. I Sverige finns Hells Angels representerade i åtta städer, med tre avdelningar i Stockholm. De finns i Malmö, Helsingborg, Stockholm, Göteborg, Karlstad, Eskilstuna, Luleå, Uppsala och Norrköping. Utöver detta finns avdelningarna East side och Capital City (båda i Stockholm) och Goth Town (Göteborg).

Namnet Hells Angels kommer troligen från en amerikansk bombskvadron (303:e) från andra världskriget som stred i Fjärran Östern, och som kallade sig "Hell's Angels". De hade också en logotyp med ett flygande kranium. Apostrofen har sedan plockats bort med förklaringen att ordet "hell" inte ska skrivas i singularis eftersom helvetet finns i många olika former. De första medlemmarna var – enligt sägnen – krigsveteraner som bytte ut sina flygplan mot motorcyklar.

Hells Angels etablerades i Sverige när den före detta bilklubben Dirty Dräggels i Djurslöv i Stafanstorps kommun utanför Malmö utsågs till officiellt Hells Angels-kapitel den 27 februari 1993. Klubbens önskan att bli en del av organisationen hade då i flera år satt präge på den så kallade biker-kulturen i Malmö och Sverige.

Så småningom klev Thomas Möller fram som talesman för klubben, först som vice president och sedan som president. Med en erkänt skicklig mediestrategi arbetade han för att ändra bilden av ett gäng kriminella våldsmän och istället måla upp en bild av en resonabel och rättvis, om än hårdför, grupp mc-åkare. Bland annat bjöd han in pressen till sitt bröllop med dottern till en polisman i Malmö och ställde upp i flera tv-program.

BANDIDOS MC

är en internationell kriminell motorcykelklubb som grundades i Texas 1966. Bandidos slogan är: "We are the people our parents warned us about" (eng. "Vi är personerna våra

föräldrar varnade oss för"). Klubbens färger är "Red and Gold" (eng. "Rött och Guld"). Klubbens färger misstolkas ofta till rött och gult.

Bandidos är en så kallad enprocentklubb, vilket syftar på ett uttalande från American Motorcyclist Association om att 99 procent av motorcyklisterna är laglydiga, medan en procent inte är det. I Sverige etablerades Bandidos när Helsingborgsklubben Morbids MC 1994 utsågs till så kallat hangaround chapter till Bandidos, och sedan blev fullvärdig avdelning 1995. Denna anslutning bidrog till att utlösa det nordiska mc-kriget. Idag finns klubben etablerad i Karlstad, Helsingborg, Halmstad, Göteborg, Stockholm, Västerås, Örebro, Borås, Säffle, Borlänge och Nomads. Avdelningen Nomads, är inte knuten till någon speciell ort men dess ledare är ursprungligen från Halmstad. Moderklubb är avdelningen i Helsingborg som också anses ha högst status i Sverige. Bandidos medlemmar har varit inblandade i otaliga brutala våldsdåd. Ofta utförs det kriminella grovjobbet av supporterklubben X-team.

BLACK COBRA

är ett av de största kriminella nätverken i Danmark. Gänget finns representerat i de flesta större danska städer och har ca 600 medlemmar. Enligt svensk polis har organisationen också etablerat sig i Sverige, främst i Malmö med ett tjugotal medlemmar, men också i Stockholmsförorterna Tensta, Rågsved, Hagsätra, Rinkeby, Skärholmen och Rissne, de har även etablerat sig i Eskilstuna. Organisationen har också en supporteravdelning som heter Black Scorpions. Enligt svensk och dansk polis ägnar sig Black Cobra bland annat åt narkotika-

handel, utpressning och vapenbrott. Polisen beskriver Black Cobra som ett löst sammansatt nätverk med starka ledarfigurer. Personer verksamma inom bilhandel och i byggbranschen har varit särskilt utsatta för utpressning från Black Cobra. Black Cobras medlemmar bär svartvita tröjor med ett emblem på ryggen föreställande en kobra i anfallsställning.

BRÖDRASKAPET

är en organisation som bildades den 27 maj 1995 av intagna på kriminalvårdsanstalten Kumla. Polisen i Sverige anser att Brödraskapet uppfyller EU:s kriterier för organiserad brottslighet.

1993 avskaffades halvtidsfrigivningen inom kriminalvården och strängare regler infördes för permissioner och annat som berörde de intagnas vardag. Detta ökade trycket på kriminalvården och skapade ett hårdare klimat, framför allt på de stora anstalterna som Kumla, Hall och Tidaholm.

En del av de värsta fångarna försökte sätta sig upp mot det nya systemet, vilket ledde till ökat antal konfrontationer mellan personal och intagna. Bland annat utbröt svåra oroligheter på Tidaholmsanstalten sommaren 1994 och delar av anstalten brändes ner av fångarna. En del av ledarna för upploppet på Tidaholm återfanns senare bland de första Brödraskapet-medlemmarna. Kriminalvårdens svar på de intagnas agerande blev långa isoleringstider, omplaceringar och senarelagda frigivningar. Vid årsskiftet 1994/95 började en grupp av mycket svårhanterliga fångar på Kumlafängelset organisera sig och på våren 1995 bildade de Sveriges första fängelsegäng, "Brödraskapet" (BSK). En av initiativtagarna och organisationens förste ledare var Daniel Fitzpatrick, dömd till åtta års fängelse för ett värdetransportrån i Stockholm 1992. BSK rekryterade några av den tidens värsta och mest kända kriminella individer. Medlemmarna var dömda för grova rån, grova narkotikabrott, mord, dråp, mordförsök på poliser med mera. Kraven på medlemmarna var bland annat att de skulle sitta på någon av de stora rixanstalterna och vägra att lämna urinprov eller delta i behandlingsprogram. De var också tvungna att visa papper på att de inte hade tjallat.

Kriminalvården isolerade och förflyttade BSK-medlemmarna, men effekten av detta blev i stället att organisationen spreds till andra anstalter. Brödraskapet har avdelningar i Göteborg, Stockholm, Västerås, Kristianstad, Uddevalla och Malmö.

ORIGINAL GANGSTERS

Med förkortning OG, är ett assyriskt/syrianskt kriminellt gäng med bas i Göteborg som också har medlemmar i bland annat Stockholm, Halmstad, Borås, Jönköping, Södertälje och Malmö. Ledare och grundare av verksamheten är Denho Acar som tituleras "Europa-president" medan "Sverige-president" är Çetin Nuay. Antalet medlemmar är osäkert: gängets egna uppgifter på ett hundratal aktiva tillbakavisades i februari 2009 av polisen.

NASERLIGAN

efter Naser Dzeljilji, är ett löst sammansatt kriminellt nätverk i Västsverige. Polisen anser att nätverket tjänar sina pengar på narkotika, spelautomater och beskyddarverksamhet. Flera personer i nätverket är dömda för mord och andra grova brott och de misstänks för inblandning i väpnat rån, utpressning, bedrägeri och våldsbrott. Flera medlemmar är efterlysta av Interpol. Nätverket kontrollerar också flera krogar och restauranger i Göteborg.

UPPSALAMAFFIAN

låg bakom flera uppmärksammade grova brott i början av 1990-talet. Man skall ha sysslat med bedrägeri och illegal inkassoverksamhet. Bland annat försökte gruppen svindla bankgirocentralen på 22 miljoner kronor. Uppsalaligan anses ha splittrats efter flera hårda fängelsedomar mot dess medlemmar. I samband med rättsförhandlingar mot ledande personer i gruppen utsattes huvudvittnet för dubbla bombattentat, men överlevde. Ledaren för Uppsalaligan var Stefan "Tjock-Steffe" Eriksson.

CHOSEN ONES

en multikriminell gruppering bildad i Stockholm 1998 av Essa Sallah Kah med ursprung från Gambia, Afrika. De anses stå nära Hells Angels. År 2007 uppgick medlemsantalet till drygt ett dussintal, enligt Rikskriminalens kartläggning. Sallah Kah var i princip den ende kvarvarande ursprungsmedlemmen, medan övriga ersatts av kriminella från Stockholms södra förorter, de flesta födda i mitten av 1980-talet. Essa Sallah Kah är straffad för en lång rad brott, däribland människorov, misshandel, narkotikabrott, grovt häleri med mera. Övriga medlemmar är också till övervägande delen straffade för grov brottslighet.

KÄLLA: WIKIPEDIA

FILMER OM MAFFIA

- **Casino** (1995)
– verklighetsbaserat drama som bygger på Chicagogangstern Frank "Lefty" Rosenthals liv
- **Donnie Brasco** (1997)
– verklighetsbaserat drama som bygger på FBI-agenten Joe Pistones infiltration i New Yorkmaffian
- **De omutbara** (the Untouchables 1987)
– verklighetsbaserat drama om hur Eliot Ness får fast Al Capone
- **Gotti** (1996)
– verklighetsbaserad tv-film om bossens John Gotti uppgång och fall
- **Godfadern** (The Godfather 1972)
– drama baserad på en roman av Mario Puzo
- **Godfadern II** (The Godfather: Part II 1974)
– uppföljare till den första filmen, dock inte baserad på någon roman
- **Godfadern III** (The Godfather: Part III 1990)
– uppföljare till den andra filmen, dock inte baserad på någon roman
- **Find Me Guilty** (2006)
– verklighetsbaserad dramakomedi om världens längsta maffiarättegång
- **I skuggan av Bronx** (A Bronx tale 1993)
– Drama om en pojke som ser upp en av Bronx värsta maffiabossar
- **Maffiabröder** (Goodfellas 1990)
– drama om småbrottslingen som gör allt för att klättra i maffians hierarki
- **Road to Perdition** (2002)
– dramathriller om lojalitet när torpedens son blir vittne till vad fadern gör
- **Gomorra** (2008)
– italienskt drama om dagens mafia
- **The Sopranos** (1999-2007)
– tv-serie om moderna maffian i New Jersey,

följer bossen i hans professionella och privata liv

- **Once Upon a Time in America** (1984)
– episkt drama om judiska gangster i NY från barndomen under förbudstiden till när de möts 35 år senare
- **Scarface** (1983)
– drama om en kubansk immigrant som tar över en drogkartell i 1980 års Miami
- **Sicilianaren** (The Sicilian 1987)
– Baserad på Mario Puzos roman om banditen Guiliano som slåss mot kyrkan och maffian för sicilianskt oberoende.
- **Grym hämnd** (The Valachi Papers 1972)
– drama om den första avhopparen från Cosa Nostra
- **Vendetta** (1995)
– svensk film om Carl Hamilton som fritar svenskar kidnappade av italienska maffian
- **The Departed** (2006)
– thriller om två män som infiltrerar var sin sida, polisen och irländska maffian
- **American Gangster** (2007)
– verklighetsdrama om en detektiv som i 1970-talets USA kämpar för att få fast Manhattans ledande heroinsmugglare
- **Bläckfisken** (La Piovra 1984-2001)
– italiensk tv-serie om polisens kamp mot maffian.

... OCH NÅGRA ROMANER

- Gudfadern – av Mario Puzo
- Den sista Gudfadern – av Mario Puzo
- Sicilianaren – av Mario Puzo
- Maffians hämnd – av Sam Giancana & Chuck Giancana.

KÄLLA: WIKIPEDIA OCH IMDB

